

[Formanden.]

plantage henlægges til et sted, hvor de er til mindre gene for befolkningen?

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Fra landsretssagfører K. L. Thoft har jeg modtaget en henvendelse til folketinget om at bringe arbejdet i den parlamentariske kommission til en afslutning ved stillingtagen fra folketinget til de af kommissionen foretagne undersøgelser, i alle tilfælde forstået angår afdøde justitsminister E. Thune Jacobsen.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Landbrugsministeren (Sønderup): Jeg skal tillade mig at forelægge det høje ting forslag til lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje.

Dette lovforslag er udarbejdet af en kommission, som blev nedsat den 8. september 1949 med følgende 3 opgaver: for det første at undersøge og udarbejde forslag om, på hvilket grundlag landbrugsjorder, som tilhører fideikommissar, stiftelser o. lign., kan inddrages under udstykning, for det andet at undersøge og udarbejde forslag om, på hvilke vilkår forpagtnings- og leje forhold under godserne kan afvikles og overgå til frit eje, samt for det tredje at videreføre revisionen af lovgivningen om brug af huse på landet.

Kommissionen har afsluttet sit arbejde med de to sidstnævnte opgaver og afgivet sin første betænkning, der indeholder forslag om to love, som afløser dels den gældende lov om brug af huse på landet, dels visse bestemmelser i loven om landbrugsejendomme.

Betænkningen omfatter derimod ikke den førstnævnte af kommissionens opgaver, nemlig spørgsmålet om inddragelse af stiftelser og lignende institutioners landbrugsjorder under udstykning.

Der kan derfor ventes yderligere en betænkning fra kommissionen, når den til sin tid afslutter sit arbejde med dette spørgsmål.

Det ene af de to i betænkningen indeholdte lovforslag er det foreliggende forslag.

Dette forslag omfatter en del af de ejendomme, som er undergivet lovgivningen om

brug af huse på landet, nemlig ejendomme, som har under 1 tdr. hartkorn — i visse tilfælde dog indtil 2 tdr. hartkorn —, og hvis ejere tillige ejer anden landejendom.

En ejendom falder kun ind under forslagens regler, hvis den enten var givet i forpagtning den 1. april 1927 eller på et senere tidspunkt med særlig godkendelse af vedkommende brugskommission er bortforpagtet i henhold til brugsloven.

For sådanne ejendommers vedkommende er der i modsætning til de øvrige af brugsloven omfattede legehuse hidtil inden hver 8 års periode udløb blevet gennemført en tillægslov, hvorved der er givet brugerne ret til at kræve brugsforholdet fornyet for en ny brugsperiode, ligesom brugerne bl. a. har forkøbsret.

Det er dog yderligere en betingelse for lovforslagets anvendelse på en ejendom, at den er en landbrugsejendom, medens det hidtil har været tilstrækkeligt, at den har 1/2 ha jord og anvendes som husmandsbrug.

På den anden side omfatter lovforslaget hele landet, medens den nuværende brugslov ikke gælder i de sønderjyske landsdele.

De pågældende ejendomme er ifølge den gældende brugslov undergivet forskellige betydelige indskrænkninger med hensyn til ejerens rådighed. Brugernes fornyelsesret og forkøbsret er allerede nævnt. Endvidere kan nævnes begrænsningen af den årlige brugsafgift til 4 pct. af ejendomsskyldværdien.

Disse rådighedsbegrænsninger må antages at have været stærkt medvirkende til, at ejerne normalt ikke har været interesseret i at investere kapital i disse ejendommers forbedring, og på den anden side har reglerne ikke ydet brugerne en sådan varig betryggelse, som normalt vil være forudsætningen for at bekoste forbedringer på lang sigt, ligesom brugerne heller ikke i almindelighed har haft økonomisk mulighed — herunder kreditbasis — for sådanne investeringer.

Følgen heraf er blevet, at disse ejendomme under den stedfundne udvikling bygningsmæssigt og i andre henseender i vidt omfang er blevet tilbagestående i forhold til tilsvarende selvejerbrug.

Efter de foreliggende erfaringer har